

II kasmetinė nacionalinė socialinės politikos konferencija „Gyvenimo kelias ir jo krizės: kaip (ar) veikia Lietuvos socialinė politika?“

PRANEŠIMŲ SANTRAUKOS

2022 m. spalio 14 d.

Vilniaus universitete vyko II kasmetinė nacionalinė
socialinės politikos konferencija „Gyvenimo kelias ir jo krizės:
kaip (ar) veikia Lietuvos socialinė politika?“

Universiteto g. 3, Vilnius

<https://youtu.be/oBGfbjJijPY>

Ilgalaikės vyresnio amžiaus žmonių globos šeimoje patirtys ir sprendimai: į ką reikėtų atkreipti dėmesį socialinei politikai?

Jūratė Charenkova

Vilniaus universiteto Sociologijos ir socialinio darbo institutas, jurate.charenkova@fsf.vu.lt

Nagrinėjama problema:

Lietuvos visuomenė sparčiai sensta – iš 2,7 mln. gyventojų beveik 19 proc. yra vyresni nei 65 metų. Remiantis Lietuvos statistikos departamento ir „Eurostat“ duomenimis, beveik 15 metų vyrai ir daugiau kaip 21 metų moterys gali turėti įvairių sveikatos sutrikimų, dėl kurių kasdienėje veikloje jiems gali reikėti intensyvesnės pagalbos, o ilgainiui – globos arba slaugos. Augančios vyresnio amžiaus žmonių populiacijos dalies ilgalaikės globos poreikių tenkinimas ilgainiui taps vienu iš didžiausių iššūkių socialinei politikai ir socialiniam darbui visame pasaulyje. Be to, Lietuvoje senstančių giminių globos sprendimams turi įtakos ne tik šalies demografinės tendencijos, bet ir neigiamos visuomenės nuostatos dėl stacionarios globos paslaugų bei neišvystyta pagalbos sistema neformaliems globėjams valstybės lygmeniu.

Tyrimo metodika:

Siekiant atskleisti neformalių globėjų patirtis ir su globa susijusių sprendimų priėmimą šeimoje buvo atlikti 22 kokybiniai pusiau struktūruoti interviu su Lietuvos (10 globėjų: 7 moterys, 3 vyrai) ir Italijos (12 globėjų: 11 moterų, 1 vyras) neformaliais globėjais. Tyrimo dalyvių atrankai naudota patogioji / sniego gniūžtės atranka.

Tyrimo rezultatai:

Tiek Lietuvoje, tiek Italijoje labai stipri šeimos globos tradicija, tad tikėtina, kad dėl nuostatos, jog senstančiais tėvais pasirūpins vaikai, su globa susiję sprendimai priimami reaktyviai, neplanuojant į ateitį ir nesirengiant iš anksto. Nepaisydami tėvų sveikatos būklės, globėjai yra nusiteikę jais ir toliau rūpintis šeimoje ir nesvarsto kitų globos alternatyvų. Ypač Lietuvos globėjai laikosi neigiamų nuostatų dėl globos įstaigų ir yra pasiryžę jų vengti bet kokia kaina. Tapimo globėju aplinkybės, globos sprendimų priėmimas šeimoje, su globa susiję ateities planai ir jų galima įtaka globėjų ir globojamų asmenų gyvenimo kokybei pristatymo metu bus aptarti detaliau ir jo metu pateikta ilgalaikės globos sistemos vystymo, atsižvelgiant į neformalių globėjų sprendimų praktikas, pasiūlymų.

Pranešimas bus skaitomas įgyvendinant projektą „(Ne)formalios globos pasirinkimo prielaidos, motyvai ir procesas: neformalių globėjų perspektyva“. Projektas bendrai finansuotas iš Europos socialinio fondo lėšų (projekto Nr. 09.3.3-LMT-K-712-23-0192) pagal dotacijos sutartį su Lietuvos mokslo taryba (LMTLT).